

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2023 yılı Adalet Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı'nda aldıkları yüksek puanlara rağmen, 11.12.2023-01.03.2024 tarihleri arasında yapılan sözlü sınavlarda (mülakat) başarısız sayılan çok sayıda personelin tepkileri hem basına hem de sosyal medyaya geniş şekilde yansımaktadır. Sınava ilişkin tarafımıza çok sayıda şikayet ulaşmaktadır.

Yaptığımız incelemeler sonrasında, yazılı sınavda oldukça yüksek puan almış çok sayıda adayın, sözlü sınavda "başarısız" sayılarak, atamaya hak kazanamadığını tespit etmiş bulunmaktayız.

Bahsi geçen uygulamalar, bir kimsenin kamu hizmetine liyakat ilkesinin gereklerine uygun biçimde kabul edilmesi esasına da gölge düşürmektedir. Halbuki Anayasa'nın 70'inci maddesinde yer alan ve her Türk vatandaşına eşit şekilde tanınan kamu hizmetine girme hakkı, kamu hizmeti icra edecek personellerin istihdamının liyakata dayalı bir sistem içerisinde gerçekleşmesini sağlar. Anayasa; ödevle nitelik arasında sıkı bir ilişki bulunduğunu, bunun dışında hizmete alınmada hiçbir nedenin gözetilemeyeceğini, daha açık bir anlatımla ayrımın yalnızca ödev-nitelik ilişkisi yönünden yapılması gerektiğini buyurmaktadır. O halde ödevle, onun gerektirdiği niteliği birbirinden ayrı düşünmeye olanak yoktur. Buna göre, o nitelikler görevlilerde bulunmadıkça o ödev yerine getirilemeyecek ya da ödev, görevin gerekleri doğrultusunda yerine getirilmemiş olacak demektir. Kamu hizmetlerinin özellikleri olduğu ve bu hizmetleri gören idare ajanlarının da özel statülere bağlı bulunduğu bilinen bir gerçektir. Memurlarda yasalarca aranan nitelikler ve onlar hakkında yasalarda öngörülen kısıtlamalar, kamu hizmetinin etkin ve esenlikli bir biçimde yürütülmesi amacıyla yöneliktir (Anayasa Mahkemesi'nin 09.10.1979 tarihli ve 1979/19 E.; 1979/39 K. sayılı Kararı).

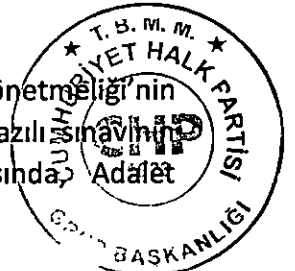
Ancak idare tarafından keyfi ve sınırsız takdir yetkisine istinaden yapılan mülakatlar subjektif değerlendirmelere göre makbul kabul edilen bazı kimseler lehine ve fakat makbul kabul edilmeyen bazı kimseler aleyhine sonuçlandırılmaktadır. Söz konusu mülakatlarda her bir vatandaş, idarenin keyfi işlemler tesis etme ihtimaline karşı korunmamıştır. Bu itibarla kamu hizmetine girme hakkı bağlamında bir kamu yararı barındırmamaktadır.

Diğer bir söyleyişle söz konusu sınırsız takdir yetkisi, idare tarafından aynı nitelikteki kimselerden bazılarının mesleğe kabul edilip bazılarının edilmemesine ilişkin haklı nedeni somutlaştırmaya elverişli değildir. Bu durum haklı nedene dayanmayan ve keyfi muamele farklılıklarına yol açması hasebiyle de eşitlik ilkesine aykırıdır.

Yine söz konusu uygulama, çalışma barışının da bozulmasına sebep olacaktır. Zira diğer meslek mensupları, haksız şekilde ataması yapılan bu kimselerin mesleği ifa etmeye yeterli kapasitelerinin olmadığı bilincinde olacaktır. Kamu hizmetinin ehli olmayanlarca görülmesi ise; işlerin aksamasına ve kamu maliyesi bakımından zarar doğmasına neden olacaktır.

Bu nedenlerle kamu yararı barındırmadığından amaç unsuru yönünden sakat olan söz konusu uygulamanın bir an evvel ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Adalet Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nin 15/A maddesi gereğince; 19.08.2023 tarihinde yapılan görevde yükselme yazılı sınavının ardından, 11.12.2023-17.01.2024 ile 11.12.2023-01.03.2024 tarihleri arasında,

Bakanlığı adına ÖSYM tarafından yapılan sözlü sınavların gözden geçirilmesi, araştırılması amacıyla Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

